

การเขียนคอลัมน์สะท้อนสังคม

วรรณคดีไทยกับประเด็นเปราะบางในสถานศึกษา

อภิวรรณ นามศิริ

1152304 เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับภาษาไทย

ทำไมครูภาษาไทยต้องเขียนคอลัมน์?

วรรณคดีไม่ใช่แค่เรื่องแต่งในอดีต แต่คือกระจกสะท้อนพฤติกรรมมนุษย์

พลังของตัวอักษรเพื่อการเปลี่ยนแปลง

สร้างความตระหนักรู้

การเขียนคอลัมน์ช่วยเปิดมุมมองและวิพากษ์ค่านิยมที่แฝงอยู่ในตัวบทวรรณกรรม ทำให้เห็นรากฐานของปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำรอยในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างลึกซึ้ง

เป็นกระบอกเสียง

ในฐานะที่ครูภาษาไทย การใช้ทักษะทางภาษาเพื่อเป็นกระบอกเสียงให้แก่เด็กนักเรียนที่ถูกกระทำ คือหน้าที่สำคัญในการสร้างห้องเรียนที่ปลอดภัย

โครงสร้างการเขียนคอลัมน์วิจารณ์สังคม

H

ความนำ (Lead)

หยิบยกสถานการณ์จริงหรือ
ข่าวสารในโรงเรียนมาเปิดประเด็น
ตั้งดูดอารมณ์ร่วมให้ผู้อ่านอยาก
ติดตามต่อ

๑

เนื้อหา (Body)

นำเสนอมุมมอง เชื่อมโยง
พฤติกรรมสังคมปัจจุบันเข้ากับ
ตัวละครหรือเหตุการณ์ใน
วรรณคดีไทยเพื่อเปรียบเทียบ

บทสรุป (Conclusion)

ฝากข้อคิดหรือเสนอแนวทาง
แก้ไขในมุมมองของครู สร้าง
ความตระหนักและกระตุ้นให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงสังคม

ประเด็นเปราะบางในสถานศึกษา

Sensitive Issues ที่ครูต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

1. ภาวะแผลทางใจ (Trauma)

ภาวะแผลที่มองไม่เห็น

ภาวะแผลทางจิตใจของเด็กนักเรียนอาจเกิดจากความรุนแรงในครอบครัว การถูกทอดทิ้ง หรือการถูกตราหน้าจากสังคม ครูต้องระวังการใช้คำพูดที่ไปกระตุ้น (Trigger) ปมในใจเหล่านี้ การทำความเข้าใจพื้นฐานจิตใจเด็ก จะช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดจากกลไกป้องกันตัวทางจิตวิทยา

2. การล่วงละเมิดทางเพศ (Sexual Harassment)

ขอบเขตและความยินยอม

ปัญหาที่มีตั้งแต่การคุกคามทางวาจา (Verbal Harassment) การแทะโลม การแบล็กเมล์ ไปจนถึงการใช้อำนาจแลกเกรด ครูต้องสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิในเนื้อตัวร่างกาย และลบล้างค่านิยมชายเป็นใหญ่หรือการโทษเหยื่อ (Victim Blaming) ที่ฝังรากลึกในสังคม

3. พฤติกรรมต่อต้านสังคม (Psychopathy)

การขาดความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)

เด็กที่มีแนวโน้มพฤติกรรมไซโคพาธ อาจแสดงออกผ่าน การปั่นหัวผู้อื่น (Gaslighting) ทำร้ายสัตว์ หรือใช้ความรุนแรงโดยไม่รู้สึกละอายใจ ครูต้องสังเกตสัญญาณเตือนเหล่านี้ อย่างใกล้ชิด ไม่ใช่เพื่อตีตรา แต่เพื่อประสานนักจิตวิทยาโรงเรียนในการบำบัดอย่างถูกต้องและทันที่

4. การใช้อำนาจและกลั่นแกล้ง (Bullying)

วงจรอุบาทว์ในห้องเรียน

การกลั่นแกล้งมีทั้งทางร่างกาย วาจา และการคว่ำบาตรทางสังคม (Silent Treatment) มักเกิดจากการใช้โครงสร้างอำนาจที่เหนือกว่าข่มเหงผู้อ่อนแอ รวมถึงการเลือกปฏิบัติทางชนชั้นฐานะ และเพศวิถี ซึ่งสามารถสร้างบาดแผลระยะยาวให้แก่ผู้ถูกกระทำได้ตลอดชีวิต

บูรณาการวรรณคดีกับบริบทปัจจุบัน

กรณีศึกษาการเชื่อมโยงเนื้อหาเพื่อเขียนคอลัมน์

Case 1 การโทษเหยื่อ (Victim Blaming)

จากวรรณคดี "ขุนช้างขุนแผน" ฉากที่นางวันทองถูกพิจารณาคดี และถูกตัดสินว่าเป็นคนผิดทั้งหมด สังคมตีตราเธอว่าเป็นหญิงสองใจ โดยละเลยบริบทที่เธอถูกข่มขู่ บังคับ และตกเป็นเหยื่อของการใช้อำนาจของผู้ชายทั้งสองคน

สู่บริบทปัจจุบัน เมื่อเกิดเหตุล่วงละเมิดทางเพศ สังคมมักตั้งคำถามกับเหยื่อว่า "แต่งตัวอย่างไร?" "ไปทำไมดี ๆ?" แทนที่จะประณามผู้กระทำผิด คอสมันน์ควรชี้ให้เห็นว่าตรรกะนี้กดทับและทำร้ายเหยื่อซ้ำซ้อนเช่นเดียวกับที่นางวันทองเผชิญ

ภาพสะท้อนของการติตราในยุคดิจิทัล

การล่าแม่มดออนไลน์

รุมประณามบนโซเชียลมีเดียโดยไม่รอหลักฐาน

สร้างข่าวลือ

บิดเบือนความจริงเพื่อทำลายชื่อเสียงของเหยื่อ

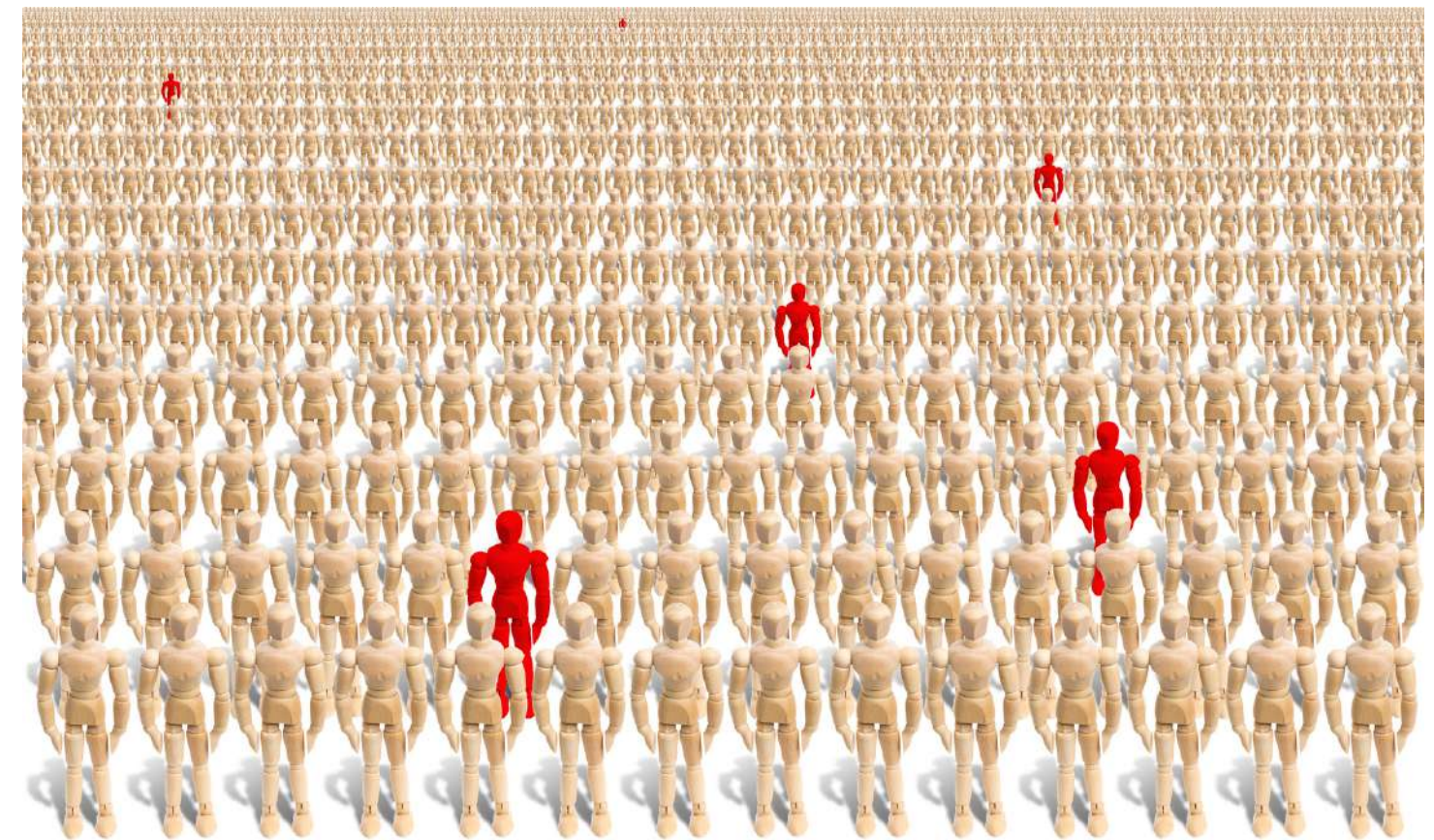
ผลกระทบทางจิตใจ

เหยื่อถูกผลักดันให้โดดเดี่ยวและซึมเศร้าในที่สุด

Case 2 ล่วงละเมิดทางเพศและค่านิยมชายเป็นใหญ่

จากวรรณคดี การคุกคามทางสายตาและวาจาในเรื่อง "กากี" ที่พญาครุฑและคนธรรพ์มองสตรีเป็นเพียงวัตถุทางเพศ หรือฉากใน "ขุนช้างขุนแผน" ที่พลายแก้วใช้คำพูดเกี้ยวพาราสีและถึงเนื้อถึงตัวโดยฝ่ายหญิงไม่ยินยอม

สู่บริบทปัจจุบัน การแซวเรื่องรูปร่าง (Verbal Harassment) ในโรงเรียน หรือการที่ครูฉวยโอกาสแตะเนื้อต้องตัวนักเรียน มักถูกทำให้เป็นเรื่องปกติ (Normalize) คอสมันน์ควรชี้ให้เห็นว่านี่คือรากฐานของวัฒนธรรมการข่มขืน (Rape Culture) ที่ต้องถูกรื้อถอน

สถิติปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน

60%

ของนักเรียนไทย

การเพิกเฉยคือการสมรู้ร่วมคิด

จากสถิติพบว่านักเรียนไทยกว่าครึ่งเคยเผชิญกับการกลั่นแกล้งในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นทางวาจา ร่างกาย หรือไซเบอร์ สิ่งที่น่าตกใจคือหลายกรณีเหยื่อไม่กล้ารายงาน เพราะเชื่อว่าผู้ใหญ่ไม่สามารถปกป้องพวกเขาได้ และมองว่าการกลั่นแกล้งเป็นเพียง "การล้อเล่นของเด็ก"

Case 3 การข่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า (Bullying)

จากวรรณคดี "รามเกียรติ์" ฉากที่เหล่าเทวดารวมหัวกันกลั่น
แกล้ง "นนทก" ลูบหัว ตบหน้า ดึงผม จนหัวล้าน โดยเห็นเป็น
เพียงเรื่องสนุกสนาน การข่มเหงต่อเนื่องนี้บีบคั้นให้นนทกขอ
พรนิวเพชรและนำไปสู่การล้างแค้นที่รุนแรง

สู่บริบทปัจจุบัน การบูลลี่ในห้องเรียนที่ทุกคนมองเป็นเรื่อง
ตลกขบขัน อาจสร้างบาดแผลและแรงเค้นให้แก่ผู้ถูกละเมิด
อย่างมหาศาล คอแลมน์สามารถเตือนสติสังคมว่า อย่าปล่อย
ให้ห้องเรียนของเราสร้าง "นนทกคนใหม่" ที่ลุกขึ้นมาทำร้ายผู้
อื่นเพราะทนการกดขี่ไม่ไหว

สัญญาณเตือนพฤติกรรมรุนแรงทางจิตใจ

Gaslighting (การปั่นหัว) พฤติกรรมบิดเบือนความจริงจนเพื่อนหรือเหยื่อสงสัยใน
ความจำหรือสติปัญญาของตัวเอง ทำให้เหยื่อรู้สึกว่ "ฉันคงคิดไปเอง" เป็นการทำร้าย
ทางจิตวิทยาอย่างแนบเนียน

Silent Treatment (การเพิกเฉยอย่างเย็นชา) การคว่ำบาตรทางสังคม ไม่พูดด้วย
ไม่มีใครยอมนั่งใกล้ เป็นการโจมตีที่ไร้รอยแผลแต่สร้างความบอบช้ำทางจิตใจอย่าง
รุนแรง

Mobbing (การสร้างคามเกลียดชังเป็นกลุ่ม) การรวมหัวกันแอนด์ ขุดคุ้ยเรื่องแย่ๆ
ของเพื่อนเพียงคนเดียวเพื่อให้คนทั้งห้องเกลียด เป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมอุบาทว์
หมู่ในโรงเรียน

Guilt Tripping (การทวงบุญคุณเพื่อควบคุม) การอ้างความเป็นเพื่อน ความหวังดี
หรือบุญคุณ เพื่อกดดันและควบคุมให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ

Case 4 การล่าแม่มดและตราบาปสังคม

จากวรรณกรรม "คำพิพากษา" ไอ้ฟักและอีสมทรง ถูกสังคมชาวบ้านพิพากษาและตราหน้าว่าเป็นชั่วกัน โดยไม่มีใครรับฟังความจริง กระแสสังคมรุมประณามและกดดันจนฟักไม่มีที่ยืนในสังคมและถึงแก่ความตาย

สู่บริบทปัจจุบัน เทียบได้กับยุค Cyberbullying เมื่อเกิดข่าวลือหรือการแฉข้อมูลส่วนตัว (Doxing) สังคมออนไลน์มักจะตัดสินและรุมท้วงลงอย่างรวดเร็ว คอสมันน์ควรตั้งคำถามถึงความรับผิดชอบของสังคมต่อกระสุนคำพูดที่ยิงออกไปโดยไม่ไตร่ตรอง

ตระหนักถึงพลังของถ้อยคำ

“ รอยแผลทางกายอาจจางหายไปตามกาล
เวลา แต่รอยแผลที่กรีดลึกลงในใจด้วยคำพูด
และการกระทำ จะทิ้งร่องรอยไว้ตลอดชีวิต ”

— ข้อคิดสำหรับการเขียนคอลัมน์สะท้อนสังคม

กิจกรรม Workshop

ทดลองสู่ประเด็นปัญหา และฝึกปฏิบัติการเขียนคอลัมน์

กติกาการปฏิบัติงานเขียน (Workshop Rules)

1. เลือกหัวข้อและวิเคราะห์

ให้นักศึกษาสุ่มเลือกประเด็นปัญหา 1 หัวข้อ จาก
ประเด็นที่กำหนด จากนั้นวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ
ของปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทโรงเรียนปัจจุบัน

2. เชื่อมโยงและเสนอทางออก

นำประเด็นดังกล่าวไปเทียบเคียงกับตัวละคร หรือ
เหตุการณ์ในวรรณคดีไทย พร้อมทั้งเขียนบทสรุปที่นำ
เสนอทางออกหรือแนวทางแก้ไขในมุมมองของว่าที่ครู

กลุ่มประเด็นที่ 1 - 4

กลุ่ม	หัวข้อประเด็นปัญหา	ตัวอย่างวรรณคดีที่เชื่อมโยงได้
กลุ่ม 1	พฤติกรรมละเมิดและคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment)	ขุนช้างขุนแผน, รามเกียรติ์, กากี
กลุ่ม 2	การปั่นหัวและทำร้ายจิตใจ (Gaslighting & Victim Blaming)	ลิลิตพระลอ, ขุนช้างขุนแผน, สังข์ทอง
กลุ่ม 3	การใช้อำนาจมีชอบและการข่มเหง (Abuse of Power & Bullying)	รามเกียรติ์ (นนทก), ขุนช้างขุนแผน
กลุ่ม 4	การเลือกปฏิบัติทางชนชั้น ฐานะ และชาติพันธุ์	คำพิพากษา, เงาะป่า, สังข์ทอง

กลุ่มประเด็นที่ 5 - 8

กลุ่ม	หัวข้อประเด็นปัญหา	ตัวอย่างวรรณคดีที่เชื่อมโยงได้
กลุ่ม 5	การเหยียดเพศวิถีและความบกพร่องทางร่างกาย (Ableism)	สังข์ทอง, คำพิพากษา
กลุ่ม 6	การสร้างตราบาปสังคม (Social Stigmatization)	คำพิพากษา, ขุนช้างขุนแผน
กลุ่ม 7	การแกล้งทางดิจิทัลและล่าแม่มด (Cyberbullying & Witch Hunt)	คำพิพากษา, การเปรียบกับเพลงยาวบัตรสนเท่ห์
กลุ่ม 8	การละเลยและเพิกเฉยอย่างเย็นชา (Silent Treatment & Mobbing)	รามเกียรติ์ (พิเภกถูกขับไล่), เงาะป่า

เวลาในการปฏิบัติงาน

60

นาทีสำหรับการเขียน

กระบวนการทำงาน

15 นาทีแรก ร่างโครงเรื่องและหาข้อมูลวรรณคดีเชื่อมโยง

30 นาทีต่อมา ลงมือเขียนเนื้อหาคอลัมน์ (ความนำ, เนื้อเรื่อง, บทสรุป)

15 นาทีสุดท้าย ทบทวนภาษา ขัดเกลา และเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เครื่องมือสำหรับจัดพิมพ์และออกแบบสื่อ

ตัวเลือกโปรแกรมและแพลตฟอร์มสำหรับนักศึกษา

โปรแกรมมาตรฐาน (สำหรับผู้มีคอมพิวเตอร์)

Microsoft Word

ใช้งานง่าย ค่อนข้างเหมาะสำหรับ
การจัดหน้ากระดาษแบบคอลัมน์คู่
เน้นการอ่านข้อความที่สะอาดตา

Microsoft PowerPoint

ตั้งค่าหน้ากระดาษเป็นแนวตั้ง (A4)
เพื่อจัดเลย์เอาต์กราฟิก วางภาพ
และข้อความได้อย่างอิสระคล้าย
นิตยสาร

Adobe InDesign

โปรแกรมระดับมืออาชีพ เหมาะ
สำหรับงานสิ่งพิมพ์ที่ต้องการความ
ละเอียด ประณีต และการจัดอาร์ต
เวิร์กชั้นสูง

ทางเลือกออนไลน์ ฟรี & ใช้งานง่าย

Canva แพลตฟอร์มออกแบบกราฟิกยอดนิยม

- มีเทมเพลตสำหรับบทความหรือนิตยสารที่สวยงาม
- ใช้งานง่ายผ่านเบราว์เซอร์หรือแอปพลิเคชัน (Drag & Drop)

- **Google Docs** แอปพลิเคชันพิมพ์งานออนไลน์ สามารถทำงานร่วมกันแบบเรียลไทม์ จัดรูปแบบคอลัมน์ได้ ระบบบันทึกอัตโนมัติป้องกันข้อมูลหาย

ทั้งสองโปรแกรมสามารถใช้งานได้ทั้งบนคอมพิวเตอร์

แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน ตอบโจทย์ผู้ที่ไม่มียี่ห้อทุกส่วนตัว

แพลตฟอร์มเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ

Blockdit

โซเชียลมีเดียสัญชาติไทยที่เน้น
การนำเสนอบทความคุณภาพ เหมาะ
สำหรับการเผยแพร่คอลัมน์วิจารณ์
สังคม

ReadAWrite

พื้นที่สำหรับนักเขียน มีหมวดหมู่
สำหรับบทความสาระ ให้ผู้อื่นเข้ามา
อ่านและร่วมแสดงความคิดเห็นได้

Medium

แพลตฟอร์มเขียนบล็อกระดับโลก มี
ดีไซน์สะอาดตา เน้นการอ่านที่สบาย
ตาและเข้าถึงผู้อ่านในวงกว้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ไม่มีโน้ตบุ๊ก

ใช้สมาร์ทโฟนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การเขียนคอลัมน์สามารถทำได้บนสมาร์ทโฟน 100% ให้ใช้แอปพลิเคชัน **Google Docs** เพื่อพิมพ์เนื้อหาคร่าวๆ ก่อน

จากนั้นนำข้อความไปจัดวางใน **Canva Mobile App** โดยเลือกเทมเพลต 'Story' หรือ 'Poster' เพื่อจัดหน้าสวยงาม หรือเลือกทำงานแบบกลุ่มเพื่อแชร์ทรัพยากรอุปกรณ์กัน

ครูภาษาไทยคือผู้สร้างความตระหนักรู้

เปลี่ยนตัวอักษรเป็นเกราะป้องกัน และเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับทุกคน